

Algemeen Dagblad / maandag 5 september 1993 / Nederland

De dag dat Luxemburg Nederland klopte

Door Ton de Visser

`t Kon toen. En `t kan wéér

LUXEMBURG - Het is september en de natuur gaat als vanouds haar gang: de Dagen korten, de bladeren vallen van de bomen en alle Luxemburgse clubs zijn al in de aanloopronde uit alle Europese bekertoernooien geknikkerd.

Luxemburg: al sinds Adam en Eva voor het eerst een appeltje naar elkaar traptten, het domste jongetje in de voetbalklas. Mikpunt aller hoon en gedoemd voer eeuwig verpletterend verslagen te worden. Maar soms stijgt het jochie boven zichzelf uit. Dan schopt-ie de grote jongens uit de klas recht in het kruis. Ruim 30 jaaren geleden trof dat lot de jongens van Jan de Wit.

DE datum: 30 oktober 1963. Locatie: De Rotterdammer Kuip. Inzet: plaatsing voor de kwartfinale van het Europees Kampioenschap – datzelfde EK.in het kader waarvan beide landen elkaar overmorgen opnieuw treffen. Een poule met meer landen was indertijd onbekend, er werd volgens het knock-out-systeem gespeeld. De eerste wedstrijd in Amsterdam was in 1-1 geëindigd, een resultaat dat in Nederland als een blamage werd ervaren. Maar het ergste moet nog komen.

Rotterdam was de 'thuiswedstrijd' voor Luxemburg – opdat de dreumes in elk geval een zakcentje aan de ontmoeting met de grote broer zou over houden. De kille cijfers: Camille Dimmer opende in de 20ste minuut voor Luxemburg de score, Piet Kruiver maakte gelijk (35ste) en wederom Dimmer (70ste) scoorde 2-1. Punt Uit. De Kuip kreeg collectief een hartaanval en's anderendaags waren de kranten verpakt in een toon die normaliter gereserveerd is voor acute sterfgevallen van leden van het Koninklijk Huis. WIEWIL ER NU NOG TEGEN ORANJE?, huilde De Telegraaf. SAN MARINO? LIECHTENSTEIN? En de verslaggever in deze krant constateerde dat Nederland nu definitief tot de zwakke broeders in Europa behoorde en dat herstel niet in zicht was.

Wanhoopskreten in een jaar dat Johan Crujff zich warm liep om bij Ajax1 in te vallen en ene Van Hanegem achter het doel bij Velox in zijn burgerkloffie kromme ballen terugschoot op een verbaasde trainer. Met z'n handen in zijn zakken. Niemand wist het nog, maar de gouden tijd voor Orange stond op het punt aan te breken en de opleving van het Luxemburgse voetbal was aan haar laatste stuiptrekkingen bezig. Een opleving die te danken was aan een generatie spelers die al sinds de juniorentijd met elkaar optrok en dat tot op de dag van vandaag heeft volgehouden. Van de spelers die Nederland met 2-1 klopten is verdediger Fiedler dood, de rest komt nog steeds bij elkaar over de vloer en ten minste twee keer per jaar is er groot feest, met de vrouwen.

Matchwinner Camille Dimmer is nu 55 en civiel ingenieur. “Die ervaring begon op 1 mei 1958, toen wij de Duitse selectie voor het WK in Zweden klopten. Trainer Sepp Herberger kon wel door de grond zakken van schaamte. Precies als jullie Elek Schwartz vijf jaar later. Hij zette zijn hoed op na die 2-1 en snauwde tegen iedereen: ‘Geen commentaar’. Ik begrijp die schaamte niet. Weet je, die verhalen dat Luxemburg voortdurend met grote cijfers verliest, kloppen gewoon niet – zeker niet in de periode waar we nu over praten.”

De toenmalige aanvoerder, spil Fernand Brosius (60): “Onze grote kracht was, dat we een vriendenploeg waren en bereed te vechten tot we er dood bij neervielen. Aan de andere kant hadden wij een speelwijze, die je gerust revolutionair mocht noemen. Om te voorkomen dat we voortdurend onder druk zouden staan, schoof de verdediging zo veel mogelijk op naar de middenstip en hanteerde de buitenspelval. Keeper Nico Schmit fungeerde op die manier als elfde veldspeler. Dit elftal heeft zo’n zes jaar onafgebroken in vrijwel dezelfde samenstelling gespeeld, we konden elkaar blind vinden”, aldus de horlogemaker, die dat vak leerde als semi-prof in Zwitserland.

Schmit (58) is behalve ambtenaar tegenwoordig vice-president van de voetbalbond. “De 2-1 tegen Nederland was hét hoogtepunt in onze carrière. We bereikten de laatste acht, Luxemburg was nooit eerder zover gekomen. We hadden zelfs bijna de laatste vier gehaald. Na 3-3 en 2-2 was er een beslissingswedstrijd tegen Denemarken nodig. In Amsterdam verloren we schlemielig met 1-0. Als nationaal team presteerden we in die dagen hoe dan ook goed: 4-2 tegen Portugal (mét Eusebio), 4-1 tegen Zwitserland en nipt verlies tegen Frankrijk: 0-1. Bij die wedstrijd zaten er 18 000 toeschouwers op de tribune: een record dat in Luxemburg nooit meer gebroken zal worden.”

Brosius: “En na elke wedstrijd – verloren of gewonnen – met het hele elftal stappen, hè. Na die 4-2 tegen Portugal kreeg dat nog een staartje. Doelman Costa Perreira en José Aguas gingen mee dweilen en werden door hun bond prompt geschorst. Ik dacht direct: Laat mij dan maar voor Luxemburg spelen.”

Na afloop van de wedstrijd tegen Oranje ging Schmitt overigens niet stappen. De laatste tien minuten keepste hij met een gebroken sleutelbeen. Oranje wist van niets, maar na elke duik moest hij door een medespeler overeind worden geholpen en na afloop ging hij meteen door naar ziekenhuis. Brosius: “We liepen op ons tandvlees, Konter en ik moesten vlak voor tijd beiden nog een bal van de lijn trappen. Maar het publiek was toen al geheel op onze hand. Ze lieten ons niet gaan zonder ere-rondje en de mensen maar zingen: O, was ik maar bei moeder thuis geble-é-even. WUNDERBAAR was dat.”

Guus Haak: “Het was een drama, hoor. We zijn van het veld geslopen, ik durfde niemand onder ogen te komen. Het was een van die dagen, dat niets lukte. Het zou nu weer kunnen gebeuren, daarvan ben ik overtuigd. Vroege goal tegen en dan ga je beuken, hé. We maken gelijk en dan laat je alle voorzichtigheid achterin varen, want je moet winnen. En ja, dan krijg je zo’n zot-goal tegen. Pronk liep te klootzakken en Pieters Graafland kwam er ook niet tijdig uit, geloof ik.”

PG: “Ik kan me er echt niks van herinneren.”

Haak: “Dat verbaast me niets. Kijk, PG was een puike keeper en een prima mens, maar in die acht jaar dat ik met hem speelde, heb ik hem niet een keer horen zeggen: ‘Het was mijn schuld’. Zoiets kwam gewoon niet bij hem op.”

Schmitt: "Ik zou durven zweren dat het Haak was die werd uitgespeeld."

Brosius: "Het enige dat ik nog weet is, dat ik te moe was om te juichen."

Dimmer: "Het was gewoon een goed uitgespeelde aanval. Ik tructe Veldhoen en bleef Bennaars op snelheid de baas. Waarom moet het *'per se'* een zot-goal zijn als Luxemburg scoort?"
